

AXENDA ESCOLAR

DOUS MIL
23-24

IES
PRAIA
BARRAÑA

Datos do centro:

IES PRAIA BARRAÑA
Avenida de Compostela 50
15930 Boiro (Santa Baia)
tf: 881866601

ies.praia.barrana@edu.xunta.gal

<http://www.edu.xunta.gal/centros/iespraiabarrana/>

Datos do/a alumno/a:

Nome: _____

Apelidos: _____

Curso: _____

Titor/Titora: _____

Objetivos

- 1- Axudar ao alumnado a organizar as súas responsabilidades e tarefas escolares, para mellorar así o seu rendemento académico.
- 2- Permitir ao profesorado transmitir aos pais, nais ou titores/as legais información relacionada co traballo escolar, progresos e comportamento do seu fillo/a ou tutelado/a.
- 3- Servir aos pais, nais ou titores/as legais como medio de comunicación co profesorado e como ferramenta para o seguimento diario das tarefas escolares do seu fillo/a ou tutelado/a.

Instrucións

- 1- A axenda escolar é individual, propiedade do alumno/a cuxos datos se rexistran na primeira páxina e para uso exclusivo deste/a, dos seus pais, nais ou titores/as legais e do profesorado.
- 2- O alumno/a é depositario/a da axenda escolar e responsable do seu coidado e está obrigado/a a levala sempre a clase, anotar nela as súas tarefas escolares, tela a disposición do profesorado, así como a presentala ós seus pais, nais ou titores/as legais cando sexa preciso.
- 3- A axenda é desde o momento da súa entrega oficial unha canle escrita autorizada para as comunicacións entre a familia e o centro; xa que poderá utilizarse para:
 - Solicitar entrevistas persoais con titores/as e profesores/as e enviarlles comunicados.
 - Recibir información do comportamento, actitude e traballo escolar do alumno/a.
 - Realizar a planificación e o seguimento das tarefas escolares do alumno/a.
 - Controlar as datas de exames, así como as datas de entrega de traballos do alumno/a.

	Luns	Martes	Mércores	Xoves	Venres
1 ^a 8:30 9:20					
2 ^a 9:20 10:10					
10:10 - 10:30			Tempo de Lecer		
3 ^a 10:30 11:20					
4 ^a 11:20 12:10					
12:10 - 12:30			Tempo de Lecer		
5 ^a 12:30 13:20					
6 ^a 13:20 14:10					
7 ^a 16:15 17:05					
8 ^a 17:05 17:55					

REGRAS DE OURO PARA UN/UNHA ESTUDIANTE

- 1- Érguete cedo. Non chegarás nunca tarde.
- 2- Toma un bo almorzo...
- 3- Está atento/a durante ás clases. Así despois terás máis tempo libre.
- 4- Non te avergoñes de preguntar o que non entendes.
- 5- Ten en orde os libros, apuntamentos e material de traballo.
- 6- Non te deites sen deixar listas e preparadas as cousas da seguinte xornada.
- 7- Estuda con método e ilusión. O gusto por aprender e por saber máis irá aumentando.
- 8- Respecta ao profesorado e sé leal cos teus e as túas compañeiras.
- 9- Fai amizades. A vida apréndese nas relacións.
- 10- Aproveita calquera circunstancia para aprender. Dos libros apréndese, pero tamén se aprende da experiencia, dos amigos, da natureza, dos medios...

NORMAS BÁSICAS

- Respétanos, respétate. A todas e todos nós.
- Coida o teu entorno: apaga as luces, sube as cadeiras, mantén a túa clase e o teu centro limpo.
- Participa das actividades e propostas de clase e tamén do centro.
- Sé puntual e se non o fas xustifica esa e o resto das faltas.
- Quédate dentro da túa clase durante os cambios.
- Durante os recreos debes saír da clase e dos corredores agás excepcións supervisadas ou se eres de Bacharelato e tes permiso explícito.
- A clase non é un bar. Non debemos comer, nin beber nela.
- A cafetería é para os recreos, non para os cambios de clase.
- Non está permitido o uso do móbil.
- Se eres menor, non saias nunca do recinto escolar.
- Se eres maior de idade poderás saír a última hora se non tes profe e se che supervisan.
- O timbre de clase só avisa, o profesorado dá a orde de que a clase remata.
- Se non chega a túa profe, agarda cinco minutos e despois avisa na sala de profes.
- Tes que vir a clase en plenas facultades

SE NON O FAS BEN

Temos un sistema de partes de cores: **amarelo**, **laranxa** e **vermello**.

Parte *amarelo*: sanción leve.

Parte *laranxa*: sanción grave.

Parte *vermello*: sanción moi grave.

Cada parte conleva un tipo de sanción.

O parte *vermello* supón unha apertura de expediente.

Os partes poden acumularse:

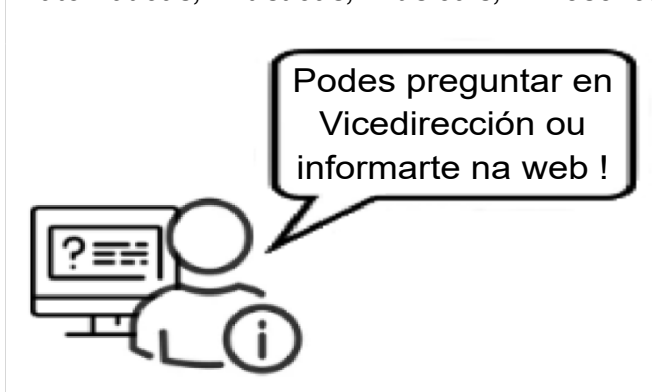
3 *amarelos* = 1 *laranxa*.

3 *laranxas* = 1 *vermello*.

(con excepcións que decide a Comisión da convivencia)

PODES PARTICIPAR NAS ACTIVIDADES DO CENTRO

Se queres divertirte no recreo facendo o que máis che gusta, ou eres das persoas que queren mellorar o mundo, podes participar en diferentes actividades, tes variedade: *Deportivas*, *Literarias*, *Estratéxicas*, *Matemáticas*, *Artísticas*, *Musicais*, *Filósóficas*...

Comunicacións Centro-Casa

o/a Profesor/a _____

da materia _____ na data: _____, informa:

Sinatura do/a Pai, Nai, Titor/a: _____

Obsevacións:

o/a Profesor/a _____

da materia _____ na data: _____, informa:

Sinatura do/a Pai, Nai, Titor/a: _____

Obsevacións:

Comunicacións Centro-Casa

o/a Profesor/a _____

da materia _____ na data: _____, informa:

Sinatura do/a Pai, Nai, Titor/a: _____

Obsevacións:

o/a Profesor/a _____

da materia _____ na data: _____, informa:

Sinatura do/a Pai, Nai, Titor/a: _____

Obsevacións:

Comunicacións Centro-Casa

o/a Profesor/a _____

da materia _____ na data: _____, informa:

Sinatura do/a Pai, Nai, Titor/a: _____

Obsevacións:

o/a Profesor/a _____

da materia _____ na data: _____, informa:

Sinatura do/a Pai, Nai, Titor/a: _____

Obsevacións:

Comunicacións Centro-Casa

o/a Profesor/a _____

da materia _____ na data: _____, informa:

Sinatura do/a Pai, Nai, Titor/a: _____

Obsevacións:

o/a Profesor/a _____

da materia _____ na data: _____, informa:

Sinatura do/a Pai, Nai, Titor/a: _____

Obsevacións:

Comunicacións Centro-Casa

o/a Profesor/a _____

da materia _____ na data: _____, informa:

Sinatura do/a Pai, Nai, Titor/a: _____

Obsevacións:

o/a Profesor/a _____

da materia _____ na data: _____, informa:

Sinatura do/a Pai, Nai, Titor/a: _____

Obsevacións:

Comunicacións Centro-Casa

o/a Profesor/a _____

da materia _____ na data: _____, informa:

Sinatura do/a Pai, Nai, Titor/a: _____

Obsevacións:

o/a Profesor/a _____

da materia _____ na data: _____, informa:

Sinatura do/a Pai, Nai, Titor/a: _____

Obsevacións:

Comunicacións Centro-Casa

o/a Profesor/a _____

da materia _____ na data: _____, informa:

Sinatura do/a Pai, Nai, Titor/a: _____

Obsevacións:

o/a Profesor/a _____

da materia _____ na data: _____, informa:

Sinatura do/a Pai, Nai, Titor/a: _____

Obsevacións:

Comunicacións Casa-Centro

Eu, _____ Pai, Nai, Titor/a
de _____ na data: _____, informo:

Sinatura do Profesorado-Titor/a : _____

Obsevacións:

Eu, _____ Pai, Nai, Titor/a
de _____ na data: _____, informo:

Sinatura do Profesorado-Titor/a : _____

Obsevacións:

Comunicacións Casa-Centro

Eu, _____ Pai, Nai, Titor/a
de _____ na data: _____, informo:

Sinatura do Profesorado-Titor/a : _____

Obsevacións:

Eu, _____ Pai, Nai, Titor/a
de _____ na data: _____, informo:

Sinatura do Profesorado-Titor/a : _____

Obsevacións:

Comunicacións Casa-Centro

Eu, _____ Pai, Nai, Titor/a
de _____ na data: _____, informo:

Sinatura do Profesorado-Titor/a : _____

Obsevacións:

Eu, _____ Pai, Nai, Titor/a
de _____ na data: _____, informo:

Sinatura do Profesorado-Titor/a : _____

Obsevacións:

Comunicacións Casa-Centro

Eu, _____ Pai, Nai, Titor/a
de _____ na data: _____, informo:

Sinatura do Profesorado-Titor/a : _____

Obsevacións:

Eu, _____ Pai, Nai, Titor/a
de _____ na data: _____, informo:

Sinatura do Profesorado-Titor/a : _____

Obsevacións:

Comunicacións Casa-Centro

Eu, _____ Pai, Nai, Titor/a
de _____ na data: _____, informo:

Sinatura do Profesorado-Titor/a : _____

Obsevacións:

Eu, _____ Pai, Nai, Titor/a
de _____ na data: _____, informo:

Sinatura do Profesorado-Titor/a : _____

Obsevacións:

A organización á hora de comezar un ano escolar é fundamental.

Debemos adaptar o estudo a nosas propias necesidades, analizar en que campos ou temas temos máis problemas, cales son as prioridades inmediatas (exames, traballos, presentacións, etc.),

Debemos organizar o material de traballo. “Cada cousa no seu sitio e un sitio para cada cousa”

Faremos unha distribución do tempo ben pensada cun horario que nos axude a crear un hábito de estudo diario real e flexible, adaptada a cambios e circunstancias.

Ter en conta as dificultades concretas de cada materia.

Lectura. Á hora de enfrontarnos a un texto debemos dar unha serie de pasos: Pre-lectura ou lectura exploratoria (primeira lectura rápida para decatarnos de que se trata)

Lectura comprensiva: (volver ler o texto, pero máis amodo, reflexionando sobre o que lemos)

O subliñado. Debemos destacar mediante un trazo (liñas, raias ou outros sinais) as frases esenciais e palabras craves dun texto.

Axuda a fixar a atención e a captar o esencial de cada párrafo. Favorece o estudo activo e diferenciamos o esencial do secundario.

É fundamental para facer esquemas.

O esquema. É a expresión gráfica do subliñado que contén de forma sintetizada as ideas principais, as ideas secundarias e os detalles do texto. Permite que dunha soa ollada obteñamos unha clara idea xeral do tema para fixar mellor os contidos na nosa mente.

Regras mnemotécnicas. Cando nos resulte difícil memorizar unha frase, unhas palabras ou unhas fórmulas, podemos utilizar as regras mnemotécnicas, que son oracións curtas e fáciles de recordar que axudan a relacionar palabras, para memorizar conceptos con máis facilidade.

Preparar un exame. Debemos traballar diariamente para asegurarnos de que entendemos a materia. Preguntar en clase cando sexa necesario.

Estudar cada tema, subliñar e facer esquemas.

Cando se aproxime o exame, temos que repasar para afianzalo máis na memoria.

Todo isto debe ir acompañado dunha correcta alimentación, exercicio e un mínimo de 8 horas de sono todos os días.

PAUTAS PARA ELABORAR UNHA DEFINIÇÃO

QUE É UNHA DEFINIÇÃO

A definición descriptiva consiste na explicación do significado dunha palabra ou dunha expresión presentando, enumerando ou describindo as propiedades, calidades, características ou atributos esenciais, representativos, distintivos ou identificadores do obxecto (persoa, animal ou cousa) ou concepto (idea, sentimento, emoción...) definido.

ANTES DE DEFINIR TEN EN CONTA QUE:

- As definicións han de ser obxectivas, non interpretativas.
- As definicións de termos solicitaranse sempre referidas ao contexto no que se atopa ese termo. Non é necesario engadir outras acepcións.
- As definicións deben explicar.
- Debe estar presidida pola brevidade, a claridade e a exactitude.

O QUE NON PODE TER UNHA DEFINIÇÃO:

- As definicións non teñen que imitar as fórmulas dos dicionarios.
- Non debemos incluír na nosa definición o termo que estamos a definir ou outro da mesma familia léxica.
- Non é unha enumeración de sinónimos.
- Non se poden dar exemplos (" INCORRECTO: "Amor é cando se bica a unha persoa").
- Non debemos empezar as nosas definicións por expresións do tipo: "é", "é como", "é como cando", "é como cando por exemplo", "en plan", "é cando"...

COMO FORMULAR UNHA DEFINIÇÃO:

- As definicións poden comezar cun sinónimo da palabra a definir.
- Cada definición debe iniciarse por un termo que corresponda a mesma clase de palabra que a palabra a definir. Por exemplo, os substantivos defíñense iniciando a definición por un substantivo, os verbos, por un verbo...
(Exemplos: "desexo" (substantivo): "afán", "anhelo", "aspiración"... Definición de "rebatel" (verbo): "refutar", "contradecir", "impugnar"... Definición de "voluntarioso" (adxectivo): "tenaz", "constante", "tesonero"...)
- Este termo polo que se inicia a definición deberá estar no mesmo número e xénero, ou no mesmo tempo modo e persoa, no caso dos verbos.
- No caso dos sustantivos é recomendable comezar cun hiperónimo.
- Algunhas fórmulas de definición
- **Para os substantivos:** Podemos introducir a definición cunha hiperonimia, iniciando a definición recorrendo ao emprego de termos englobalizadores de "xénero" e "especie", "elemento", "obxecto", "sentimento", "actitude", "comportamento", "situación", "acción"...
(Exemplo: *estupor*; "sentimento de admiración ou asombro moi intenso causado pola percepción de imaxes, impresións ou sensacións externas de carácter extraordinario ou inesperado".)
- **Para os verbos:** Podemos introducir a definición recorrendo a unha forma verbal sinónima presentada no mesmo tempo verbal que mostre o termo definido. (Exemplo: *aprisiounou*: "privou a unha persoa de liberdade") Deberase indicar o tempo verbal expresado pola palabra obxecto de definición.
- **Para os Adxectivos:** Podemos introducir a definición con algunhas fórmulas como: "aplicase a...", "pertencente a ...", "relativo a..." (Exemplo: *remiso*: "... do individuo que se mostra contrario ou se resiste a realizar determinada acción").
- **Para unha Expresión ou frase feita:** "Expresión utilizada para referirse a..."

COMO SE ELABORARA UN ESQUEMA

Definición	EXEMPLO DE ESQUEMA XERÁRQUICO
O esquema é unha representación gráfica do subliñado e presenta de forma xerarquizada as ideas principais e as ideas secundarias dun texto. Resulta de grande utilidade, porque presenta dun só golpe de vista os conceptos fundamentais de maneira que estes se poidan fixar mellor na nosa mente.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Idea principal <ol style="list-style-type: none"> 1.1. Idea subordinada á principal 1.2. Idea subordinada á principal <ol style="list-style-type: none"> 1.2.1. Idea subordinada á subordinada á principal 2. Idea principal <ol style="list-style-type: none"> 2.1. Idea subordinada á principal <ol style="list-style-type: none"> 2.1.1. Idea subordinada á subordinada á principal 2.1.2. Idea subordinada á subordinada á principal 2.2. Idea subordinada á principal 3. Idea principal <ol style="list-style-type: none"> 3.1. Idea subordinada á principal <ol style="list-style-type: none"> 3.1.1. Idea subordinada á subordinada á principal
Características	
<ul style="list-style-type: none"> • Secuencias moi breves, que moitas veces só conteñen a palabra clave. • Non deben repetirse de maneira literal frases do texto, recoméndase a utilización dun vocabulario máis persoal. • A información pódese presentar de diferentes maneiras (con chaves, guións, epígrafes, ...) 	
Pautas para elaborar un esquema	
<ol style="list-style-type: none"> I. Lectura comprensiva do texto. II. Subliñado das ideas principais no texto. III. Selección das ideas principais. IV. Xerarquización das ideas principais. 	

COMO SE ELABORA UN RESUMO

Resumir é seleccionar a información máis importante dun texto para reorganizala nun novo texto redactado coas túas propias palabras e da maneira máis breve.

Características

Extensión: unha cuarta parte do orixinal.

Pasos: Mínimo dúas lecturas e subliñar o fundamental.

Se é necesario facer anotacións na marxe, ben por parágrafos ou por liñas subliñadas (se non hai parágrafos)

Do subliñado preguntarse: que é o máis importante? Alí estará a o tema ou a idea principal do texto (en definitiva responder ás preguntas: por que ou para que conta o que conta o texto?)

Pautas para elaborar o resumo

- Non incluír opinións persoais.
- Empregar as nosas propias palabras.
- Seguir a orde das ideas que hai no texto orixinal! OLLO! hai que redactar a información, non coma se foran ideas soltas.
- Partir da idea principal (o tema) e organizar o resto de ideas segundo a súa importancia.
- Debemos comezar o resumo: Se o texto está asinado (identifícase ao autor): "Fulanito comenta, afirma, sostén... Se non está identificado o autor: "O autor do texto afirma, comenta, critica..."
- Directamente coas ideas do texto.

EN DEFINITIVA:

a través da lectura do resumo, alguén que non lese o texto debería poder saber de que trata e cales son as ideas principais.

COMO SE ELABORA UNHA EXPOSICIÓN ORAL

A exposición é unha técnica de comunicación oral na que unha ou máis persoas se dirixen a un grupo para dalo a coñecer sobre un tema, presentando ideas sobre ese tema dun xeito claro e estruturado. Por este motivo, cobran moita importancia aspectos como a pronuncia e a entoación, por un lado, e os xestos, por outro. O falante debe asegurarse de que a súa pronuncia é clara e a súa entoación axeitada ao contido que presenta; e debería empregar os teus xestos con moderación, para que sirvan para enfatizar ou apoiar o que estás a dicir.

Pautas para realizar unha exposición oral

- 1) Decidir o tema
- 2) Buscar e ordenar a información
- 3) Desenvolver un guión ou esquema
- 4) Decidir e desenvolver recursos audiovisuais ou físicos
- 5) Practicar a exposición (adequación do tempo)
- 6) Presentar a exposición

Organización interna da exposición oral

INTRODUCCIÓN	DESENVOLVEMENTO	PECHE
<p>1) Apertura: o alumno que presenta a materia saúda, toma contacto co público e preséntase.</p> <p>2) Introdución ao asunto: presentación, delimitación do asunto e xustificación do mesmo desde o punto de vista do emisor.</p> <p>3) Presentación dun índice: Trátase de enumerar os temas e subtemas que se van desenvolver nas distintas partes.</p>	<p>4) Desenvolvemento e vinculación de temas: os títulos do índice deben presentarse nas seccións e na orde á que corresponden.</p>	<p>5) Conclusión: presentación dunha idea final que pode resumir todo o dito ou supoñer un novo problema para abrir un debate.</p> <p>6) Peché: última etapa que, en paralelo á apertura, conleva a despedida dos relatores, agradecendo ao público e invitándoos a facer preguntas.</p> <p>7) Bibliografía: fontes de información das que se obtivo o contido da exposición.</p>

Proposta dun modelo de guión para unha exposición oral:

A. INTRODUCCIÓN

1. Saúdo ao público de forma educada dicindo
2. Anuncia o tema da exposición dando información xeral sobre ela, como
3. Anuncio o índice da exposición empregando unha destas opcións:
 - Escribo no encerado, procurando non darlle as costas continuamente ao público.
 - Amoso nunha diapositiva, sinalando cun bolígrafo ou punteiro cara aos distintos puntos.
 - Fago unha fotocopia e fágoo aos meus compañeiros para que a lean en voz alta e a expliquen.
 - Outros
4. Na explicación do índice uso algunhas expresións como: Para comezar ... Seguinte ... Despois de ... Primeiro ... Segundo ... En primeiro lugar... En segundo lugar ... Para rematar ... comezarei... seguirei ... E finalmente ...

B. DESENVOLVEMENTO

5. Para cambiar de tema, uso fórmulas como: Respecto a ... A continuación falaremos de ...
6. E uso accesorios como ... (escolle un dos seguintes):
 - Imaxes
 - Ilustracións ou material físico
 - Gráficos e gráficos
 - Táboas e diagramas
 - Mapas
7. Para amosalos fago o seguinte:
 - Reparto unhas fotocopias ...
 - Fago unha diapositiva ...
 - Amoso o material ...
 - Sinalo os elementos dos que falo ...

C. PECHE

8. Indico que a exposición vai rematar e uso expresións como: Para rematar ... Rematarei resumindo ... Concluirei con ... Entón chegamos ao final desta exposición ...
9. Doulle a palabra ao público dicindo
10. Respondo ás preguntas formuladas polo público.

PRESENTACIÓN DE TRABALLOS ESCRITOS, DIXITAIS E PRESENTACIÓNS

TRABALLOS ESCRITOS A MAN

- Empregaranse folios brancos tamaño A4.
- Entregaranse escritos unicamente a bolígrafo azul ou negro, nunca en lapis ou en calquera outra cor.
- Deberán deixarse marxes superior, inferior, esquerdo e dereito de 2,5 cm.
- As páxinas deberán numerarse no centro, na parte inferior.
- Os folios estarán escritos nunha soa cara, numerados e unidos con grampas
- Se o escrito consta de máis dunha páxina, levará unha portada e un índice que recolla os distintos apartados dos que consta o traballo.
- Na portada aparecerá o título do traballo e a identificación da materia e do alumno/a/os/as que o elaboran.
- No caso de que o traballo conste dunha soa páxina, levará o título na parte superior e o autor/a na parte inferior dereita.
- No caso de tratarse dun traballo de investigación, figurará na última páxina a bibliografía e/ou webgrafía empregada na súa elaboración.
- Non se poderá empregar cintas correctoras nin bolígrafos cuxa tinta se poida borrar.
- Na realización dos exames soamente se poderá usar bolígrafo azul ou negro e en ningún caso lapis.

TRABALLOS ELABORADOS DIXITALMENTE.

- Empregaranse folios brancos tamaño A4 (no caso de que o traballo se entregue impreso).
- Empregarase un tamaño de letra 12 para o corpo do texto. No título ou subtítulos utilizarase un tamaño 16 e 14 respectivamente.
- O tipo de letra será Arial, Times New Roman, Calibri ou Open Dislexic (alumnado con dislexia).
- O interliñado será de 1,5 puntos.
- Deberán deixarse marxes superior, inferior, esquerdo e dereito de 2,5 cm.
- As páxinas deberán numerarse no centro, na parte inferior.
- Os folios estarán escritos nunha soa cara e unidos con grampas.
- Se o escrito consta de máis dunha páxina, levará unha portada e un índice que recolla os distintos apartados dos que consta o traballo.
- Na portada aparecerá o título do traballo e a identificación da materia e do alumno/a/os/as que o elaboran.
- No caso de que o traballo conste dunha soa páxina, levará o título na parte superior e o autor/a na parte inferior dereita.
- No caso de tratarse dun traballo de investigación, figurará na última páxina a bibliografía e/ou webgrafía empregada na súa elaboración.

PRESENTACIÓNS DIXITAIS (PPT OU ODF)

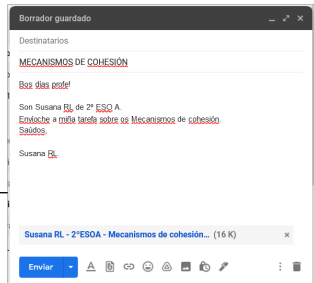
- 1. Usa a Regra do Catro.** Menos é máis. Canto menos información deas, máis serán capaces de lembrar os teus oíntes. Evita a sobrecarga de información. Para iso nunca inclúas máis de catro conceptos ou imaxes nunha mesma diapositiva.
- 2. Deixa un espazo baleiro.** Debes deixar un baleiro na diapositiva para que esta poida respirar. Non ten que ser necesariamente un espazo en branco. Simplemente se trata de localizar unha zona que permita descargar de contido e harmonizar a mensaxe. O que gañarás con iso será unha mellor comprensión.
- 3. Sé breve e sintético.** A presentación máis sinxela adoita ser a máis correcta. Debes saber en cada diapositiva que podes eliminar desta, que elementos son innecesarios, como podes simplificar a información. Así que reduce, elimina, simplifica ao máximo mantendo sempre o contido que queiras transmitir.
- 4. Conecta todos os elementos entre si.** Nunha diapositiva nada é arbitrario, todo é pertinente, é dicir, todos os elementos que conforman unha diapositiva deben ter unha relación, unha conexión visual. Desta forma farás que a suma de elementos formen parte dun todo.
- 5. Aliña os elementos.** A harmonía é esencial para a comprensión dunha mensaxe. Por iso, as túas diapositivas deben estar aliñadas correctamente, non só por estética, senón porque aumentará a concentración e a atención, e facilitará a comprensión da mensaxe que queres transmitir.
- 6. Usa a regra dos terzos.** Consiste en ordenar obxectos dentro dunha imaxe. Esta regra divide unha imaxe en nove partes iguais, é dicir, forma unha cuadrícula invisible de nove rectángulos e catro puntos de intersección. A través desta regra o que conseguirás será harmonizar e compensar os elementos nunha diapositiva.
- 7. Usa grellas para estruturar a información.** Xunto coa regra dos terzos, podes optar tamén por un sistema de grellas que che permitirá dividir a diapositiva por seccións. A grella xa non será de nove rectángulos, senón que disporá de dezaseis. Isto permitirache aumentar a variedade de posicións dos teus elementos.
- 8. Usa o contraste.** O contraste dáche a opción de marcar a diferenza nunha diapositiva. Co contraste conseguirás chamar a atención a través do tamaño, a forma, o ton ou cor, a posición, a textura e a tipografía.
- 9. Usa un bo modelo.** Debes insistir no aspecto harmónico da diapositiva. Define cal será o teu modelo para a presentación e define ben os elementos que repetirás en cada unha das diapositivas, sen esquecer nunca que debe incluír o esencial. No modelo dunha presentación debe haber sempre unha homoxeneidade en canto á tipografía, os tamaños, as cores, así como outros aspectos tamén importantes como imaxes, transicións, aliñacións, etc.
- 10. Maximiza a información e elimina o superfluo.** Non deixes nunca que a información ceda terreo aos elementos superfluos. Estes elementos superfluos deben suprimirse e reducir ao máximo todo o que non sexa estritamente información ou garde relación con ela. Algúns exemplos de elemento superfluos son as imaxes cunha mera finalidade decorativa.

ENVÍO DE TAREFAS EN ARCHIVOS ADXUNTOS

1. As tarefas deben ser enviadas dende a conta de correo electrónico persoal.
2. As tarefas que se envíen por correo electrónico envíanse sempre como arquivos adxuntos.
3. O formato dos arquivos será preferiblemente en formato pdf/word/open office (atendendo ás indicacións do profesor/a).
4. O nome do arquivo deberá recoller os seguintes elementos:

Nome do alumno/a	Iniciais dos apelidos	Curso	Nivel	Grupo	Nome da tarefa
SUSANA	RL	e	ESO	A	MECANISMOS DE COHESIÓN

5. O correo deberá levar no **ASUNTO** o nome da tarefa.
6. A caixa do correo deberá conter un texto con **saúdo, nome e apelidos do alumno/a, curso e nivel, nome da tarefa** que se envía e **despedida**.

setembro						
L	M	Mé	X	V	S	D
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	

outubro						
L	M	Mé	X	V	S	D
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29

novembro						
L	M	Mé	X	V	S	D
(30)	(31)	1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30			

decembro						
L	M	Mé	X	V	S	D
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

xaneiro						
L	M	Mé	X	V	S	D
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

febreiro						
L	M	Mé	X	V	S	D
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29			

marzo						
L	M	Mé	X	V	S	D
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

abril						
L	M	Mé	X	V	S	D
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

maio						
L	M	Mé	X	V	S	D
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

xuño						
L	M	Mé	X	V	S	D
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

SETEMBRO		OUTUBRO	
1	v	1	d
2	s	2	l
3	d	3	m
4	l	4	mé
5	m	5	x
6	mé	6	v
7	x	7	s
8	v	8	d
9	s	9	l
10	d	10	m
11	l	11	mé
12	m	12	x
13	mé	13	v
14	x	14	s
15	v	15	d
16	s	16	l
17	d	17	m
18	l	18	mé
19	m	19	x
20	mé	20	v
21	x	21	s
22	v	22	d
23	s	23	l
24	d	24	m
25	l	25	mé
26	m	26	x
27	mé	27	v
28	x	28	s
29	v	29	d
30	s	30	l
		31	m

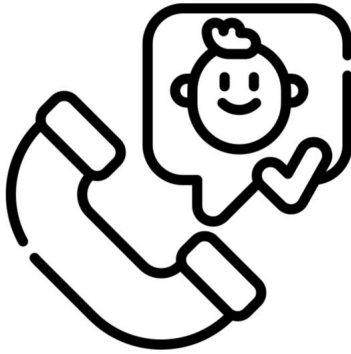
NOVEMBRO		DECEMBRO	
1	mé	1	v
2	x	2	s
3	v	3	d
4	s	4	l
5	d	5	m
6	l	6	mé
7	m	7	x
8	mé	8	v
9	x	9	s
10	v	10	d
11	s	11	l
12	d	12	m
13	l	13	mé
14	m	14	x
15	mé	15	v
16	x	16	s
17	v	17	d
18	s	18	l
19	d	19	m
20	l	20	mé
21	m	21	x
22	mé	22	v
23	x	23	s
24	v	24	d
25	s	25	l
26	d	26	m
27	l	27	mé
28	m	28	x
29	mé	29	v
30	x	30	s
		31	d

XANEIRO		FEBREIRO	
1	l	1	x
2	m	2	v
3	mé	3	s
4	x	4	d
5	v	5	l
6	s	6	m
7	d	7	mé
8	l	8	x
9	m	9	v
10	mé	10	s
11	x	11	d
12	v	12	l
13	s	13	m
14	d	14	mé
15	l	15	x
16	m	16	v
17	mé	17	s
18	x	18	d
19	v	19	l
20	s	20	m
21	d	21	mé
22	l	22	x
23	m	23	v
24	mé	24	s
25	x	25	d
26	v	26	l
27	s	27	m
28	d	28	mé
29	l	29	x
30	m		
31	mé		

MARZO		ABRIL	
1	v	1	l
2	s	2	m
3	d	3	mé
4	l	4	x
5	m	5	v
6	mé	6	s
7	x	7	d
8	v	8	l
9	s	9	m
10	d	10	mé
11	l	11	x
12	m	12	v
13	mé	13	s
14	x	14	d
15	v	15	l
16	s	16	m
17	d	17	mé
18	l	18	x
19	m	19	v
20	mé	20	s
21	x	21	d
22	v	22	l
23	s	23	m
24	d	24	mé
25	l	25	x
26	m	26	v
27	mé	27	s
28	x	28	d
29	v	29	l
30	s	30	m
31	d		

MAIO		XUÑO	
1	mé	1	s
2	x	2	d
3	v	3	l
4	s	4	m
5	d	5	mé
6	l	6	x
7	m	7	v
8	mé	8	s
9	x	9	d
10	v	10	l
11	s	11	m
12	d	12	mé
13	l	13	x
14	m	14	v
15	mé	15	s
16	x	16	d
17	v	17	l
18	s	18	m
19	d	19	mé
20	l	20	x
21	m	21	v
22	mé	22	s
23	x	23	d
24	v	24	l
25	s	25	m
26	d	26	mé
27	l	27	x
28	m	28	v
29	mé	29	s
30	x	30	d
31	v		

116 111

Teléfono da infancia

CHAMA
Á VIDA

Liña de atención á
conduta suicida

Chat 028

Vermello
Laranxa
Amarelo
Verde
Azul
Violeta

ENTRAS NUNHA
ZONA LIBRE DE MÓBILES

setembro

LUNS

11

MARTES

12

MÉRCORES

13

setembro

XOVES

14

VENRES

15

SÁBADO

16

DOMINGO

17

setembro

LUNS

18

MARTES

19

MÉRCORES

20

setembro

XOVES

21

VENRES

22

SÁBADO

23

DOMINGO

24

setembro

LUNS

25

MARTES

26

MÉRCORES

27

Setembro/outubro

XOVES

28

VENRES

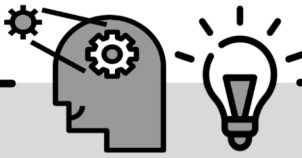
29

SÁBADO

30

DOMINGO

1

Un só dígito

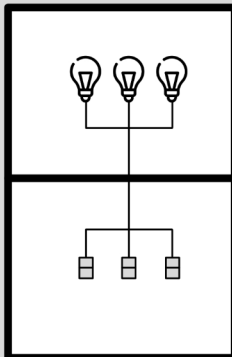
Consegue converter as seguintes igualdades en verdadeiras movendo un só dígito:

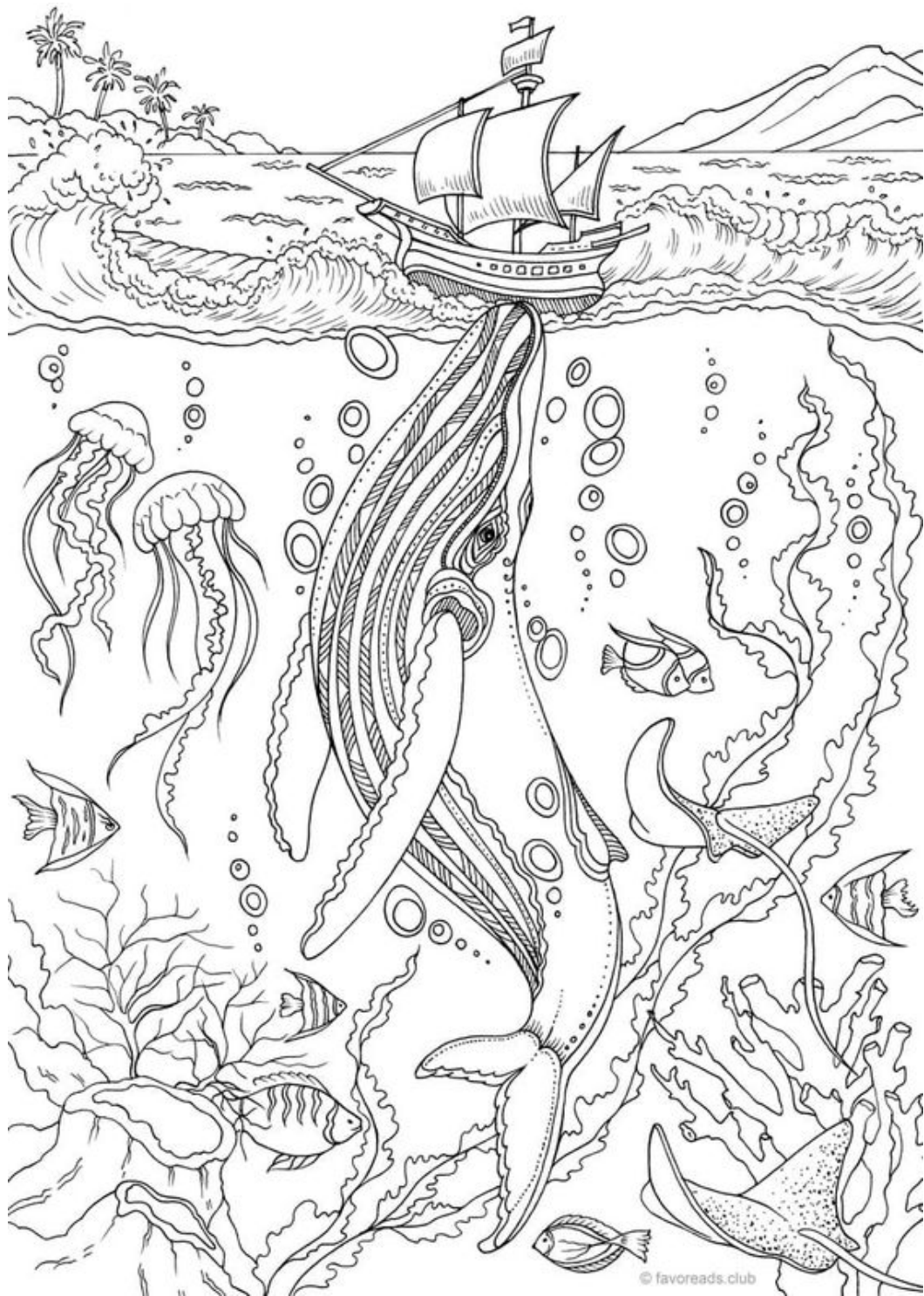
$$101 - 102 = 1$$

$$62 - 63 = 1$$

As tres bombillas

No primeiro piso temos un cuarto con tres bombillas clásicas (esas de filamento). Na planta baixa hai tres interruptores. De que xeito podemos saber que bombilla corresponde a cada interruptor subindo unha soa vez e sen ningunha axuda??

outubro

LUNS

2

MARTES

3

MÉRCORES

4

outubro

XOVES

5

VENRES

6

SÁBADO

7

DOMINGO

8

outubro

LUNS

9

MARTES

10

MÉRCORES

11

outubro

XOVES

12

VENRES

13

SÁBADO

14

DOMINGO

15

outubro

LUNS

16

MARTES

17

MÉRCORES

18

outubro

XOVES

19

VENRES

20

SÁBADO

21

DOMINGO

22

outubro

LUNS

23

MARTES

24

MÉRCORES

25

outubro

XOVES

26

VENRES

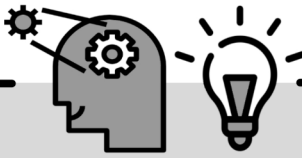
27

SÁBADO

28

DOMINGO

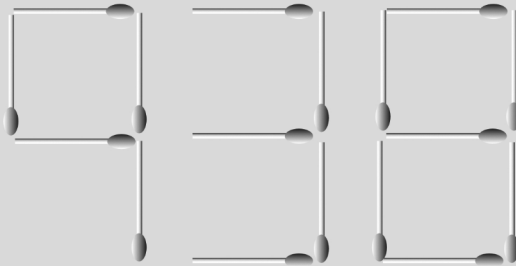
29

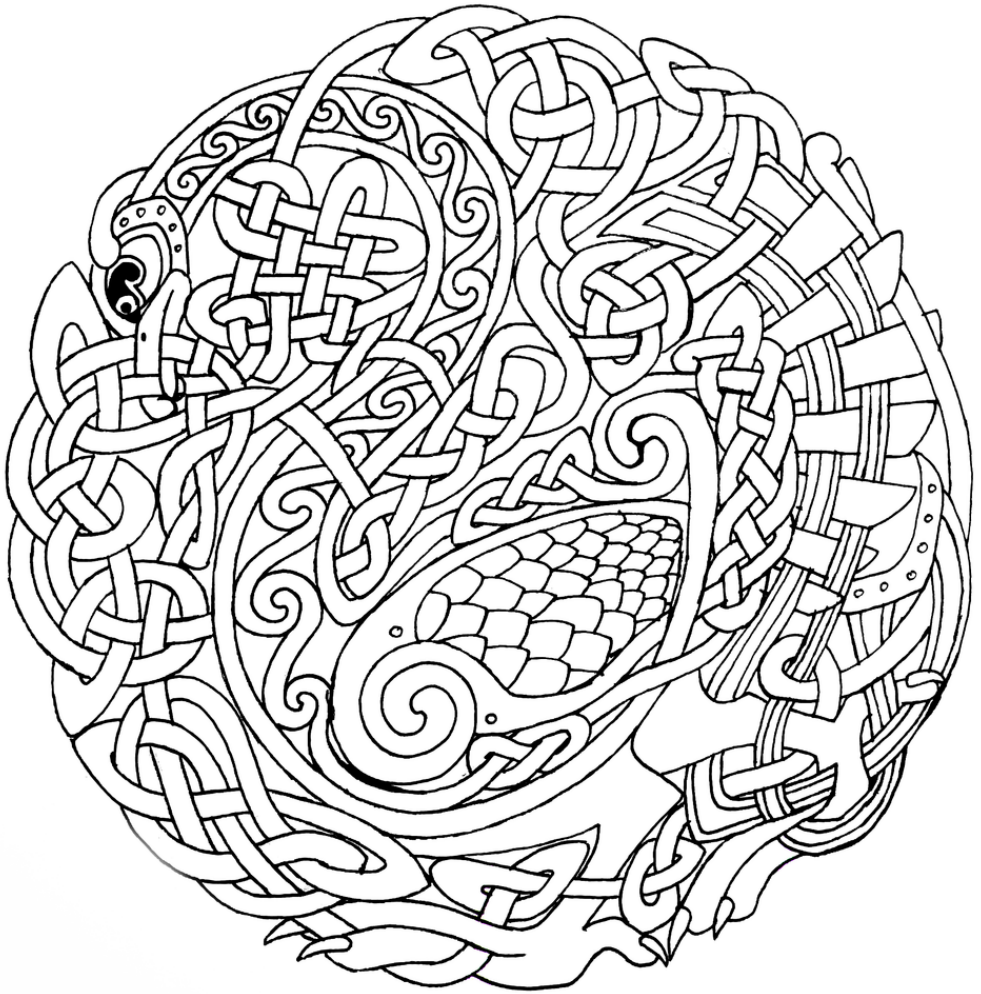

0 Maior de todos

0 número 938 que tes abaixo formado con mistos, xa é un número grande por sí mesmo, pero, cos mesmos mistos pódense conseguir cifras máis altas.

Cal é o número maior que se obtén cambiando de sitio un par de mistos??

LUNS

30

MARTES

31

MÉRCORES

1

novembro

XOVES

2

VENRES

3

SÁBADO

4

DOMINGO

5

novembro

LUNS

6

MARTES

7

MÉRCORES

8

novembro

XOVES

9

VENRES

10

SÁBADO

11

DOMINGO

12

novembro

LUNS

13

MARTES

14

MÉRCORES

15

novembro

XOVES

16

VENRES

17

SÁBADO

18

DOMINGO

19

novembro

LUNS

Día Universal da Infancia

20

MARTES

21

MÉRCORES

22

novembro

XOVES

23

VENRES

24

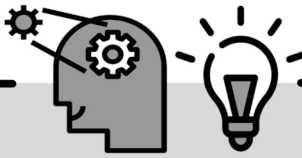
SÁBADO

25

Día Internacional contra a
Violencia de xénero

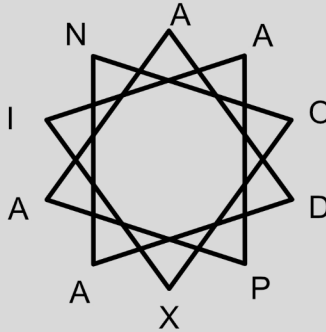
DOMINGO

26

Estrela de 10 puntas

Comeza por unha das letras que aparecen na seguinte figura e segue os segmentos xirando a dereita ou a esquerda para formar unha palabra de dez letras.

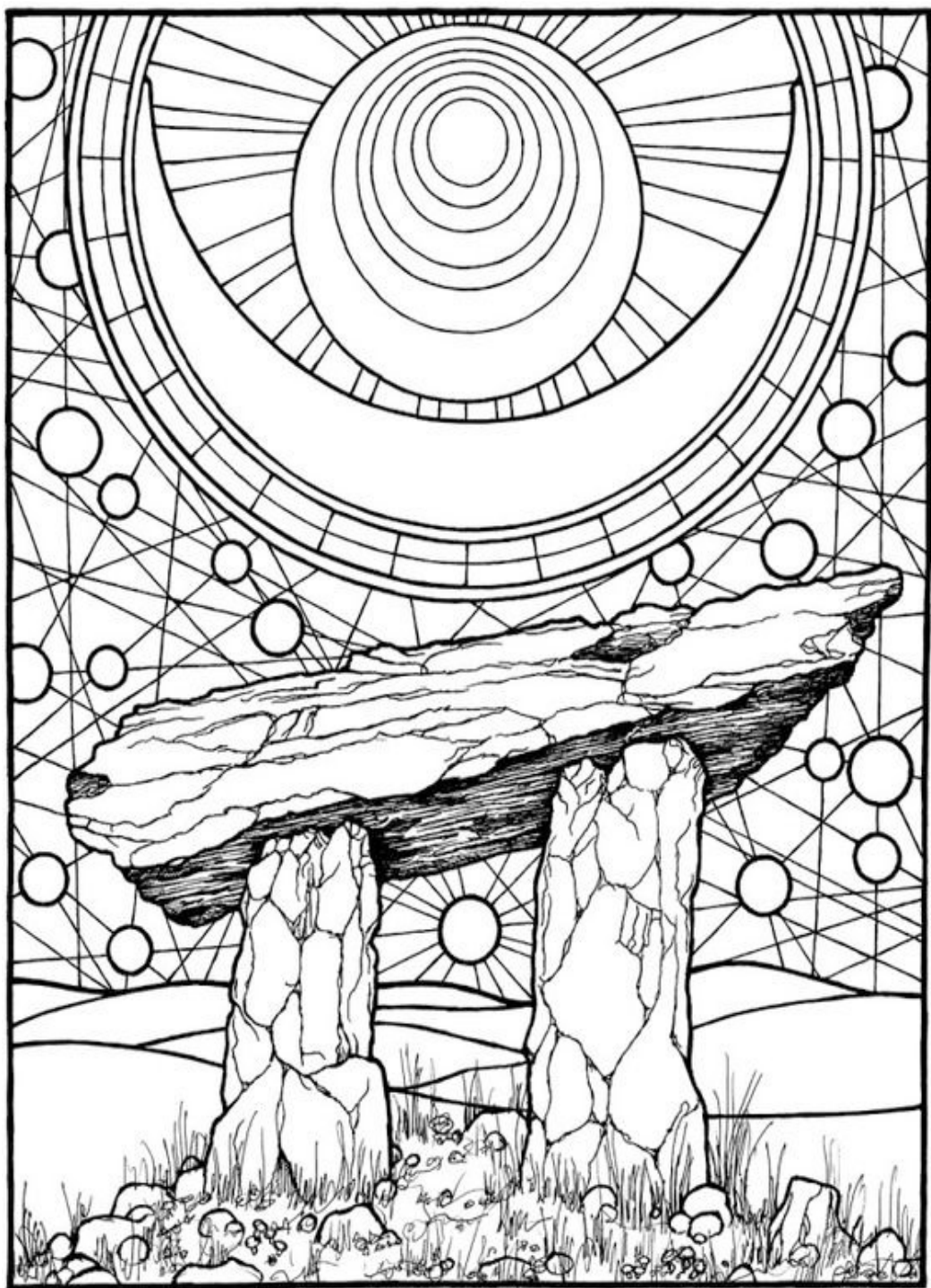
As frase oculta

Descubre o que di a seguinte frase á que lle faltan as vogais. Ao final atoparás o autor da frase. Cando a descifres, reflexiona sobre o seu significado.

“ _ s_b_ _ n_n d_ t_d_ _ q_ _
 p_ns_, p_r_ s_mpr_ p_ns_ t_d_
 _ q_ _ d_.”

_r_st_t_l_s

Foto: A palabra comeza con unha vogal.

LUNS

27

Semana conmemorativa do Estatuto de autonomía de Galicia

MARTES

28

MÉRCORES

29

decembro

XOVES

30

VENRES

1

SÁBADO

2

DOMINGO

3

Día Intern. das Persoas
con Discapacidade

decembro

XOVES

7

VENRES

8

SÁBADO

9

DOMINGO

10

Día da Declaración Universal
dos Dereitos Humanos

decembro

XOVES

14

VENRES

15

SÁBADO

16

DOMINGO

17

decembro

LUNS

18

MARTES

19

MÉRCORES

20

decembro

XOVES

21

VENRES

22

SÁBADO

23

DOMINGO

24

decembro

XOVES

28

VENRES

29

SÁBADO

30

DOMINGO

31

xaneiro

LUNS

1

MARTES

2

MÉRCORES

3

xaneiro

XOVES

4

VENRES

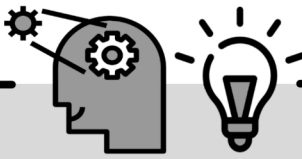
5

SÁBADO

6

DOMINGO

7

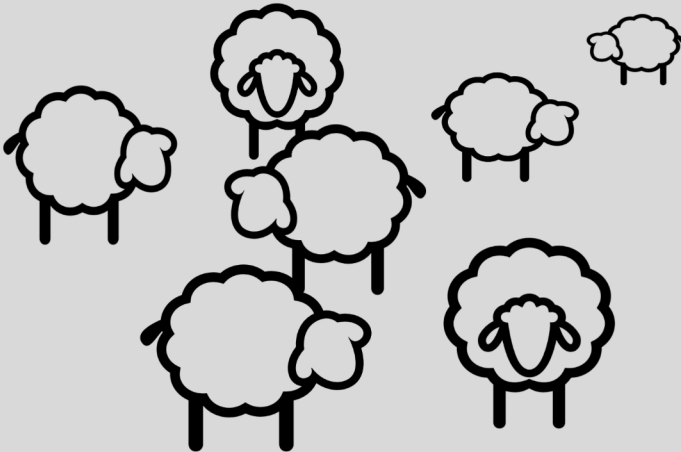
Un pastor intelixente

Había un pastor que só sabía contar ata dez e tiña ao seu cargo un numeroso rabaño de ovellas. Para saber se lle faltaba algunha, inventou un sistema que poñía en práctica todos os días.

Primeiro agrupaba os animais de dous en dous, despois de tres en tres, despois de catro en catro, máis tarde de cinco en cinco e, finalmente, de seis en seis: en todos os casos sobráballe unha ovella.

Ao agrupalas de sete en sete todos os grupos tiñan o mesmo número de ovellas e non sobraba ningunha.

De cantas ovellas se compoñía o rabaño ??

xaneiro

XOVES

11

VENRES

12

SÁBADO

13

DOMINGO

14

xaneiro

XOVES

18

VENRES

19

SÁBADO

20

DOMINGO

21

LUNS

22

MARTES

23

MÉRCORES

24

Día Internacional da Educación.

xaneiro

XOVES

25

VENRES

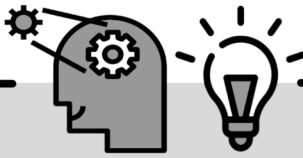
26

SÁBADO

27

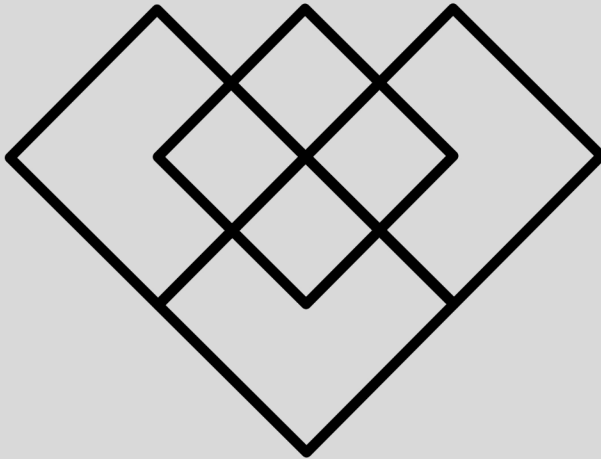
DOMINGO

28

Dun só trazo

Representa a figura sen levantar o lapis do papel e sen pasar dúas veces pola mesma liña.

Xaneiro

LUNS

29

MARTES

30

Día Escolar da non Violencia e da Paz

MÉRCORES

31

febreiro

XOVES

1

VENRES

2

SÁBADO

3

DOMINGO

4

febreiro

LUNS

5

MARTES

6

MÉRCORES

7

febreiro

XOVES

8

VENRES

9

SÁBADO

10

DOMINGO

11

febreiro

LUNS

12

MARTES

13

MÉRCORES

14

febreiro

XOVES

15

VENRES

16

SÁBADO

17

DOMINGO

18

febreiro

LUNS

19

MARTES

20

MÉRCORES

21

febreiro

XOVES

22

VENRES

23

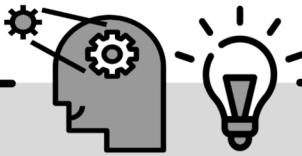
Día de Rosalía de Castro

SÁBADO

24

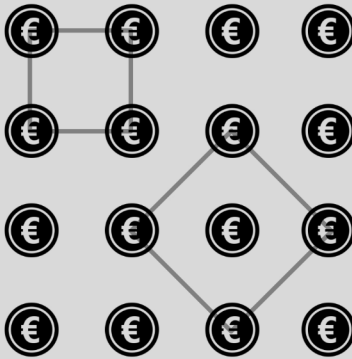
DOMINGO

25

Uns poucos cadrados

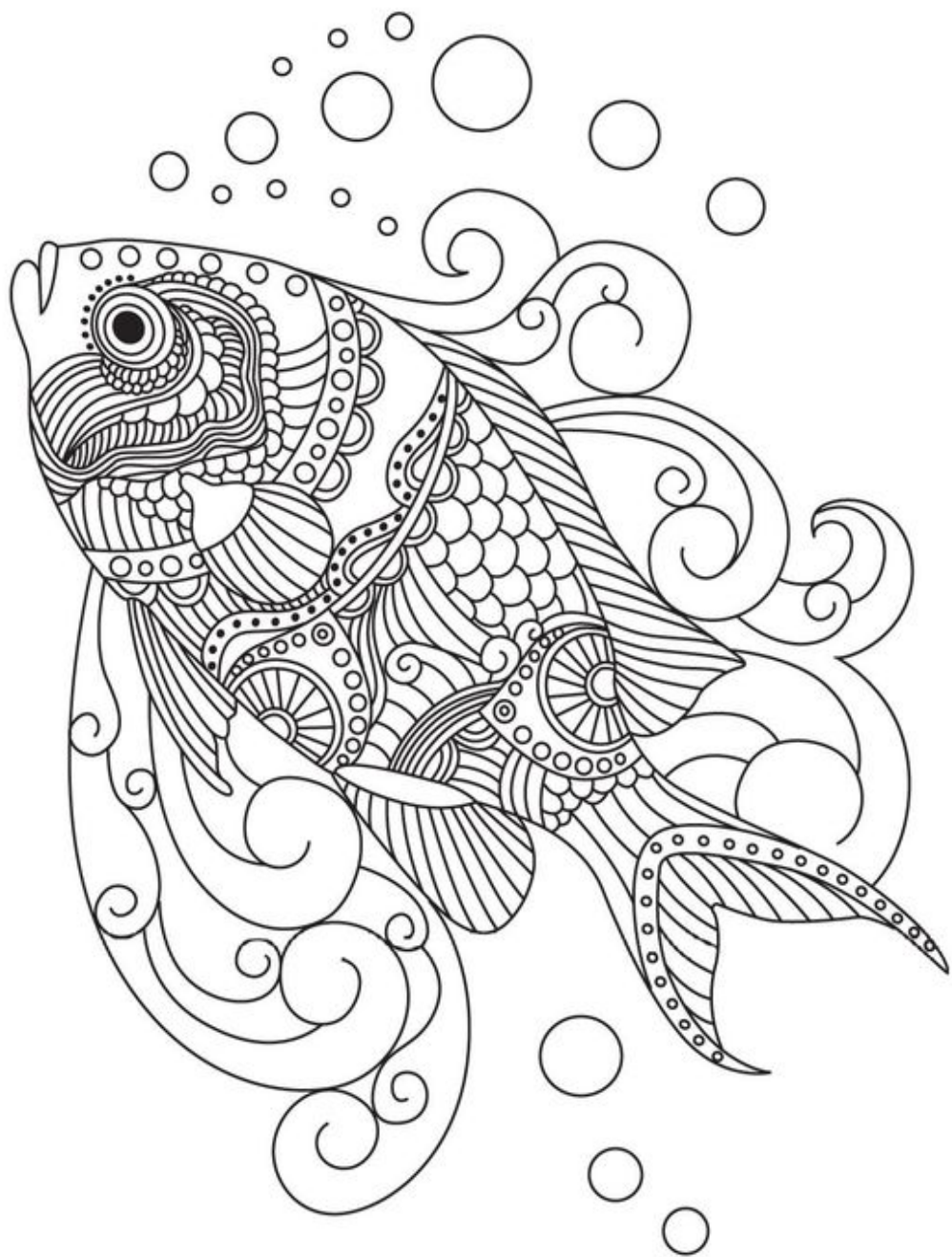
Cantos cadrados se poden formar de xeito que teñan os seus vértices sobre as moedas da seguinte cuadrícula??
Xa tes dúas solucións debuxadas.

Uns poucos triángulos

E agora... Cantos triángulos se poden debuxar cos tres vértices sobre as moedas desta outra cadrícula??

Febreiro

LUNS

26

MARTES

27

MÉRCORES

28

XOVES

29

VENRES

1

SÁBADO

2

DOMINGO

3

LUNS

4

Semana da Prensa

MARTES

5

MÉRCORES

6

XOVES

7

VENRES

8

Día Internacional da Muller

SÁBADO

9

DOMINGO

10

marzo

LUNS

11

MARTES

12

MÉRCORES

13

XOVES

14

VENRES

15

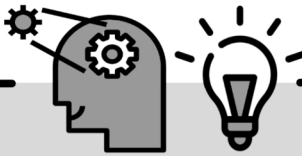
Día Mundial dos Dereitos do Consumidor

SÁBADO

16

DOMINGO

17

Uns problema veciñal

Feitos:

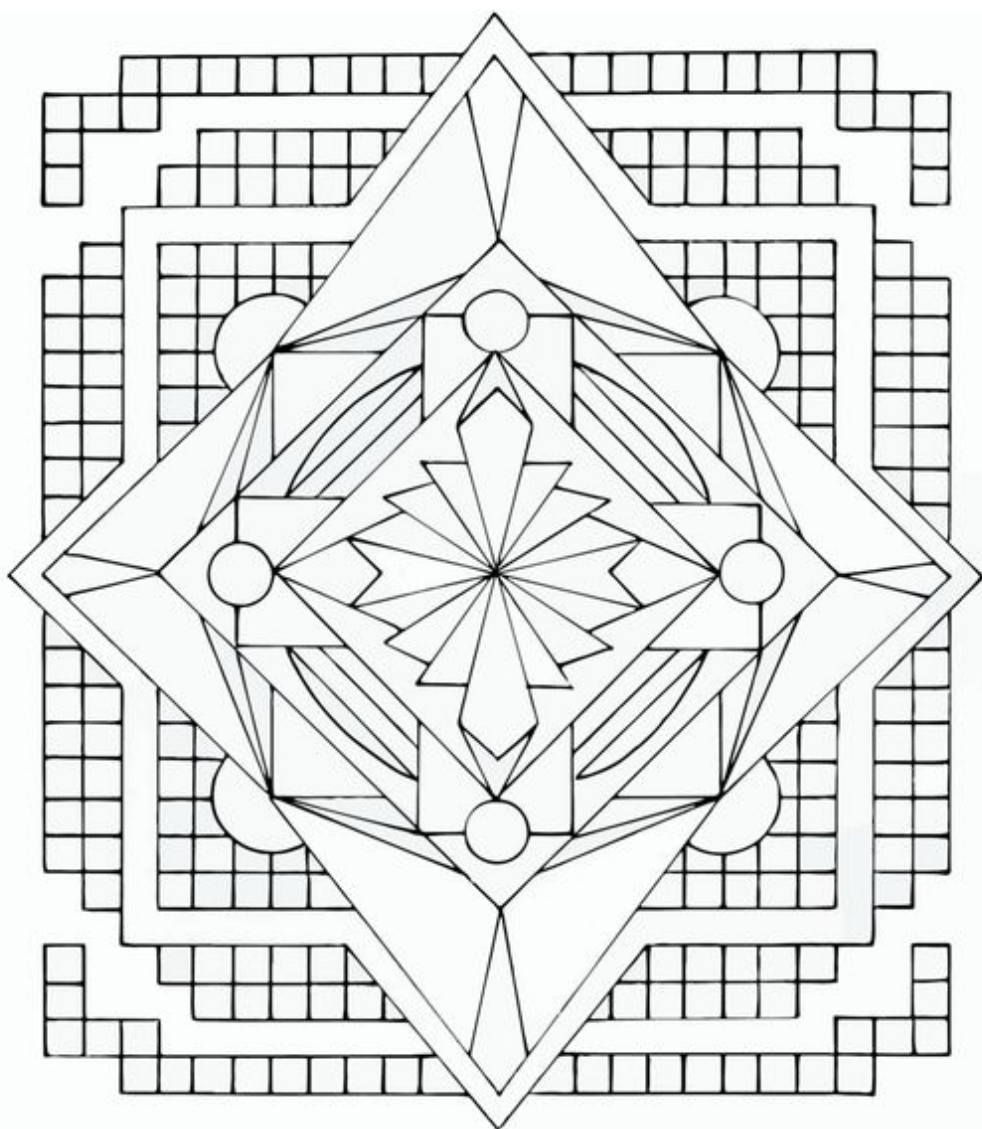
1. Temos cinco casas de cinco cores diferentes.
2. En cada casa vive unha persoa de diferente nacionalidade.
3. Estes cinco propietarios beben diferentes bebidas, len diferentes revistas e posúen diferentes animais.

Pistas:

1. O inglés vive na casa vermella.
2. O animal do sueco é un can.
3. O danés bebe té.
4. A casa verde está situada inmediatamente á esquerda da branca.
5. O propietario da casa verde toma café.
6. A persoa que le revistas de cine ten canarios.
7. O propietario da casa amarela le revistas de moda.
8. O que vive na casa do centro toma leite.
9. O noruegués vive na primeira casa.
10. A persoa que le revistas de deportes vive ao lado da que ten gatos.
11. A persoa que ten cabalos vive ao lado da que le revistas de moda.
12. A persoa que le revistas de viaxes bebe cervexa.
13. O alemán le revistas do corazón.
14. O noruegués vive ao lado da casa azul.
15. O home que le revistas de deportes ten un veciño que bebe auga.

A pregunta é: ¿quen ten peixes ??

	CASA 1	CASA 2	CASA 3	CASA 4	CASA 5
Cor					
Animal					
Revista					
Nacionalidade					
Bebida					

LUNS

18

MARTES

19

MÉRCORES

20

XOVES

21

VENRES

22

SÁBADO

23

DOMINGO

24

LUNS

25

MARTES

26

MÉRCORES

27

XOVES

28

VENRES

29

SÁBADO

30

DOMINGO

31

Día das Artes Galegas

abril

LUNS

1

MARTES

2

MÉRCORES

3

XOVES

4

VENRES

5

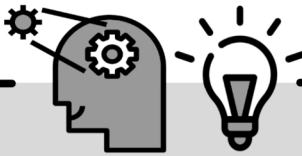
SÁBADO

6

DOMINGO

7

Día Mundial da Saúde

A palabra intermedia

A PÓLISEMIA é un fenómeno que consiste na pluralidade de significados ou de acepcións dunha palabra.

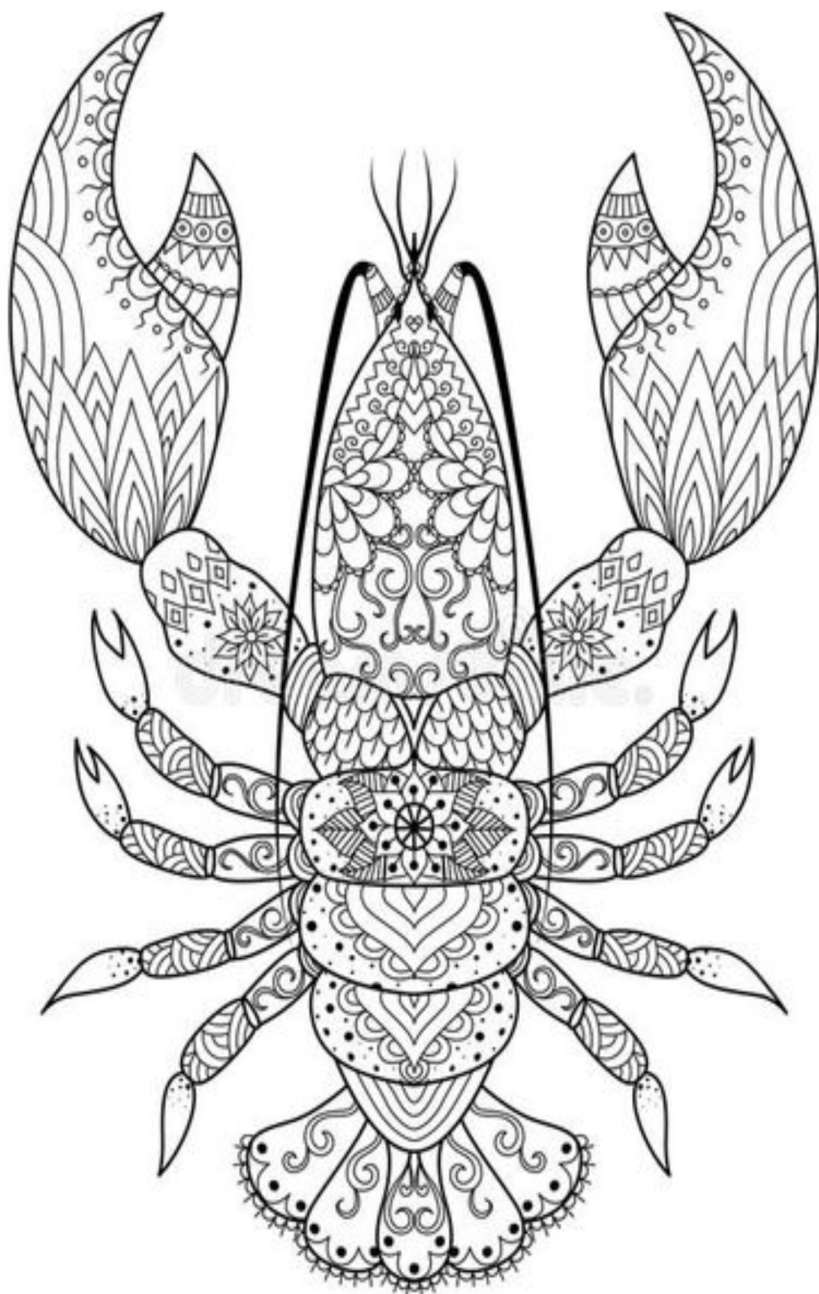
Atopa a palabra polisémica relacionada cas outras dúas entre as que se atopa:

BAR	_____	PAN
ÁRBORE	_____	LIBRETA
DISTANCIA	_____	AUTORIDADE
TRASPLANTE	_____	INSTRUMENTO
PAXARO	_____	PA
DIÑEIRO	_____	PARQUE
IGREXA	_____	ENFERMIDADE
MAR	_____	INCENDIO
FOTOSÍNTESE	_____	RAÑACEOS

Frase autoreferente

Completa a seguinte frase (utilizando palabras) para que sexa verdadeira:

ESTA FRASE TEN _____ LETRAS

abril

LUNS

8

MARTES

9

MÉRCORES

10

XOVES

11

VENRES

12

SÁBADO

13

DOMINGO

14

)

LUNS

15

Semana do Libro

MARTES

16

MÉRCORES

17

abril

XOVES

18

VENRES

19

SÁBADO

20

DOMINGO

21

LUNS

22

MARTES

23

Día do Libro

MÉRCORES

24

abril

XOVES

25

VENRES

26

SÁBADO

27

DOMINGO

28

LUNS

29

MARTES

30

MÉRCORES

1

maio

XOVES

2

Día internacional contra o Acoso Escolar.

VENRES

3

SÁBADO

4

DOMINGO

5

maio

XOVES

9

Día de Europa

VENRES

10

SÁBADO

11

DOMINGO

12

O DÍA DAS LETRAS GALEGAS

O 20 de marzo de 1963, tres membros da Real Academia Galega presentaron nesta institución unha proposta histórica: Que se declarase o día 17 de maio de cada ano "Día das Letra Galegas" como data para "recolle-lo latexo material da actividade intelectual galega".

Manuel Gómez Román, Xesús Ferro Couselo e Francisco Fernández del Riego, expuñan que "con motivo de se celebrar aquel ano o centenario da publicación dos CANTARES GALLEGOS de Rosalía de Castro", a Academia debería consagrar, con carácter de perdurabilidade, o simbolismo da data nunha celebración anual.

Estimaban que o libro rosaliano editado en 1863 "foi a primeira obra maestra coa que contou a literatura galega contemporánea" e que "a súa aparición veu a lle dar prestixio unviarsal á nosa fala como instrumento de creación literaria", concluindo que representa "un fito decisivo na historia da renacencia cultural de Galicia".

Propuñase o día 17 de maio, ó ignorarse a data da publicación do libro, por ser nese día cando Rosalía de Castro llo adicou á tamén poeta Fernán Caballero.

E naquel momento foi instituída como festa anual do Día das Letra Galegas o 17 de maio. Escolleuse esta data porque CANTARES GALLEGOS foi o primeiro libro galego que tivo unha significación universal.

Xa este primeiro ano se editou un libro, unha edición crítica de CANTARES GALLEGOS realizada por Bouza Brey. A festa tivo un alcance e unha significación extraordinaria, e foi moi ben acollida non só a nivel literario senón nos ambientes populares.

Despois -a partir de entón- fóronse celebrando cada ano días das Letras Galegas adicados cada un deles a unha figura significativa das letras galegas, e hoxe está nun momento en que parece que responde xa ó que pretendiamos todos: Que a festa das Letras Galegas teña unha significación, un alcance e un eco non só nos ambientes minoritarios senón nos ambientes do pobo.

· Homenaxeados/as ·

	Luísa Villalta	2024		Francisco Fernández del Riego	2023
	Florencio Delgado Gurriarán	2022		Xela Arias	2021
	Ricardo Carbalho Calero	2020		Antonio Fraguas y Fraguas	2019
	María Victoria Moreno	2018		Carlos Casares Mouriño	2017
	Manuel María	2016		Xosé Fernando Filgueira Valverde	2015
	Xosé María Díaz Castro	2014		Roberto Vidal Bolaño	2013

	Valentín Paz Andrade	2012		Lois Pereiro	2011
	Uxío Novoneyra	2010		Ramón Piñeiro López	2009
	Xosé María Álvarez Blázquez	2008		María Mariño	2007
	Manuel Lugo	2006		Xesús Lorenzo Varela Vázquez	2005
	Xaquín Lorenzo Fernández "Xocas"	2004		Antón Avilés Taramancos	2003
	Frei Martín Sarmiento	2002		Eladio Rodríguez González	2001
	Manuel Murguía	2000		Roberto Blanco Torres	1999
	Martín Codax, Johan de Cangas e Meendinho	1998		Ánxel Fole	1997
	Xesús Ferro Couselo	1996		Rafael Dieste	1995
	Luis Seoane	1994		Eduardo Blanco-Amor	1993
	Fermín Bouza-Brey	1992		Álvaro Cunqueiro Mora	1991
	Luis Pimentel	1990		Celso Emilio Ferreiro	1989
	Ramón Otero Pedrayo	1988		Francisca Herrero Garrido	1987
	Aquilino Iglesia Alvariño	1986		Antón Losada Diéguez	1985
	Armando Cotarelo Valledor	1984		Manuel Leiras Pulpeiro	1983
	Luis Amado Carballo	1982		Vicente Martínez Risco	1981
	Alfonso X "O Sabio"	1980		Manuel Antonio Pérez	1979
	Antonio López Ferreiro	1978		Antón Vilar Ponte	1977
	Ramón Cabanillas Enríquez	1976		Xoan Manuel Pintos Villar	1975
	Xoan Vicente Viqueira Cortón	1974		Manuel Lago González	1973
	Valentín Lamas Carvajal	1972		Gonzalo López Abente	1971
	Marcial Valladares Núñez	1970		Antonio Noriega Varela	1969
	Florentino López Cuevillas	1968		Manuel Curros Enríquez	1967
	Francisco Añón Paz	1966		Eduardo Pondal	1965
	Castelao	1964		Rosalía de Castro	1963

A Real Academia Galega acordou dedicarlle o Día das Letras Galegas 2024 a **Luísa Villalta** (A Coruña, 1957-2004). Creadora dunha obra singular e sólida que a converteu nunha das grandes figuras da literatura galega que emerxeron na segunda metade dos anos 80 e primeiros 90.

A autora coruñesa foi unha escritora para facernos pensar o mundo contemporáneo, a través dunha obra marcada polo pensamento apaixonado, a procura do rigor e tamén a exploración estilística. O cruzamento entre a poesía e a música é outro dos trazos definitorios dunha autora recoñecida sobre todo como poeta, pero que tamén cultivou con talento o teatro, a narrativa de ficción, o ensaio, o articulismo e a tradución.

Dende a publicación da obra teatral *Concerto para un home só* (1989) nos *Cadernos da Escola Dramática Galega* ata o seu pasamento en 2004 -pouco despois de que fose premiado o seu poemario *En concreto*-, Villalta publicou máis de quince volumes: dende outras catro obras teatrais e o *ensaio sobre o don Hamlet de Cunqueiro* (1992) ata *As chaves do tempo* (2001), a súa última novela, e numerosos artigos de carácter xornalístico, alén doutros moitos textos diseminados por publicacións colectivas.

A poeta da Cidade Alta

Luísa Villalta naceu o 15 de xullo de 1957 na rúa Vila de Laxe da cidade da Coruña, espazo vital fundamental que deixaría unha fonda pegada na súa obra. Estudou primeiro no desaparecido colexio das Xosefinas, na rúa de Juan Flórez, e continuou a súa formación no Instituto Eusebio da Guarda. Titulada superior en violín, formou parte da Orquestra de Santiago de Compostela e da Xove Orquestra de Galicia, pero escolleu dedicarse ao ensino tras se licenciar pola Universidade de Santiago de Compostela na daquela Subsección de Galego-Portugués e, posteriormente, en Hispánicas.

En 1988 aprobou as oposicións de docente de Lingua e Literatura Galegas. Impartiu clases nos institutos Xosé Neira Vilas (Oleiros) e de Canido (Ferrol) antes de se incorporar definitivamente ao Isaac Díaz Pardo (Sada), onde promoveu unha intensa actividade cultural. Villalta compaxinaría en diante este labor profesional coa andaina literaria.

A poesía é o xénero que maior proxección lle reportou. Nela atopou a linguaxe por excelencia para a autoconsciencia, e a través dela indagou decote sobre o sentido da palabra literaria e do seu vínculo coa música. O título do seu primeiro poemario, *Música reservada* (Edicións do Castro, 1991) visibiliza xa ese cruzamento entre dúas formas de expresión que a acompañaron sempre. Catro anos despois chegaría *Ruído* (Espiral Maior, 1995), en estreita conexión co volume co que debutou como poeta e a súa

confirmación como autora de referencia das letras galegas do momento. Tamén en 1995 saíu do prelo *Rota ao interior do ollo*, unha *plaque* con cinco poemas editada para a presentación do selo portugués Edições Tema, no que posteriormente publicarían outros autores e autoras de Galicia.

En concreto é o último poemario que deixou listo en vida. O libro foi recoñecido en xaneiro de 2004 co XII Premio de Poesía Espiral Maior. O xurado destacou o seu carácter expresionista, o pensamento crítico maduro e o equilibrio estilístico entre o conceptual e o visionario. Villalta tiña previsto presentalo en agosto, na feira do libro da Coruña, pero non puido facelo. Na madrugada do 5 ao 6 de marzo falecía por mor dunha meninxite fulminante na mesma casa onde nacera, no barrio da Falperra.

A Coruña é tamén protagonista de *Papagaio* (Laoivento, 2006). O poemario que leva o nome do que foi tradicionalmente o barrio dedicado á prostitución foi publicado dous anos despois do pasamento de Villalta, quen atendera a proposta de colaboración da fotógrafa Maribel Longueira. Nestas páxinas as imaxes de Longueira que dan conta do proceso de demolición das antigas edificacións dialogan cos versos de Villalta, tecidos para lles devolver a dignidade ás mulleres que as habitaron e denunciar a especulación urbanística á que foi sometido este espazo urbano.

A obra poética de Luísa Villalta editada complétase con *As palabras ingravidas* (Centro Ramón Piñeiro, 2020), unha edición facsimilar do poemario en construción que estaba a plasmar nas páxinas dun calendario poético do ano 2004 da casa lusa Assírio & Alvim. A creadora deixou escrito un poema na folla de cada día, en diálogo cos textos impresos nelas, dende o 1 de xaneiro ata o 26 de febreiro, só unha semana antes do seu pasamento. A edición póstuma correu a cargo de Armando Requeixo, responsable tamén de *Pensar é escuro. Poesía reunida* (1991-2003) (Galaxia, 2023).

Do teatro e a narrativa ao ensaio

Alén da poesía, Luísa Villalta cultivou con asiduidade a literatura dramática. O seu debut como autora publicada foi, de feito, como dramaturga. Tras *Concerto para un home só* (1989), tamén nos Cadernos da Escola Dramática Galega, viron a luz *O representante*, en 1990, e *O paseo das esfínxes*, en 1991. Como escritora teatral publicou ademais *As certezas de Ofelia* (Casa Hamlet, Deputación da Coruña, 1999) e *Os doces anos da guerra* (Revista Galega de Teatro, 2001). Ao mundo dos escenarios chegou así mesmo a súa tradución do *Manifesto por un novo teatro* (1994) de Pier Paolo Pasolini e mais *A mandrágora* (1998) de Maquiavelo, en colaboración esta última con Francisco Pillado Maior.

A protagonista do Día das Letras Galegas 2024 é ademais autora dunha obra narrativa de carácter exploratorio, acaso ensombrecida polo recoñecemento que obtivo como poeta. Tras ser distinguida en 1990 co Premio Nacional de Narracións Breves Modesto R. Figueiredo polo relato “A taberna do holandés”, saíu do prelo *Silencio, ensaiamos* (Vía Láctea, 1991), once historias nas que a música, coma tantas veces na súa obra, ten unha significación central. En *Teoría de xogos* (Laoivento, 1997) Villalta constrúe unha alegoría sobre a vida como xogo e n’*As chaves do tempo* (A Nosa Terra, 2001) desenvolve unha narración baseada na temática artúrica chea de simbolismo e dobres lecturas.

Como ensaísta, cómpre destacar *O don Hamlet de Cunqueiro: unha ecuación teatral* (Laoivento, 1992) e *O outro lado da música, a poesía: relación entre ambas partes na historia da literatura galega*, editado en 1999 por A Nosa Terra e levado de novo ao prelo en 2021 por Galaxia. O de Villalta, quen se achegou en distintas ocasión á obra cunqueiriana, é o primeiro traballo das letras galegas que abordou monograficamente a adaptación do mindoniense da traxedia de Shakespeare. Canto *O outro lado da música, a poesía*, a autora ofrece unha relectura das letras galegas dende a súa relación coa música do medievo aos tempos das Irmandades da Fala.

Unha escritora que opina

Non hai que esquecer ademais que Luísa Villalta foi unha escritora que opina. Colaborou, entre outras cabeceiras, con *Man Común*, *Festa da palabra silenciada*, *Luzes de Galicia* e *A trabe de Ouro*, e mantivo unha colaboración periódica co semanario *A Nosa Terra* recompilada en *Libro das columnas* (A Nosa Terra, 2005). No artigo xornalístico formulou un campo para o debate enfiando humor, ironía e unha clara vontade de intervención para estimular unha reflexión crítica. As súas Letras Galegas serán tamén unha boa ocasión para revisar o frutífero diálogo entre literatura e xornalismo na nosa historia literaria que, acaso coa introdución da variable do xénero, dea lugar a novas lecturas.

R.A.G.

LUNS

13

Semana da Literatura Galega

MARTES

14

MÉRCORES

15

XOVES

16

VENRES

17

· DÍA DAS LETRAS GALEGAS ·

SÁBADO

18

DOMINGO

19

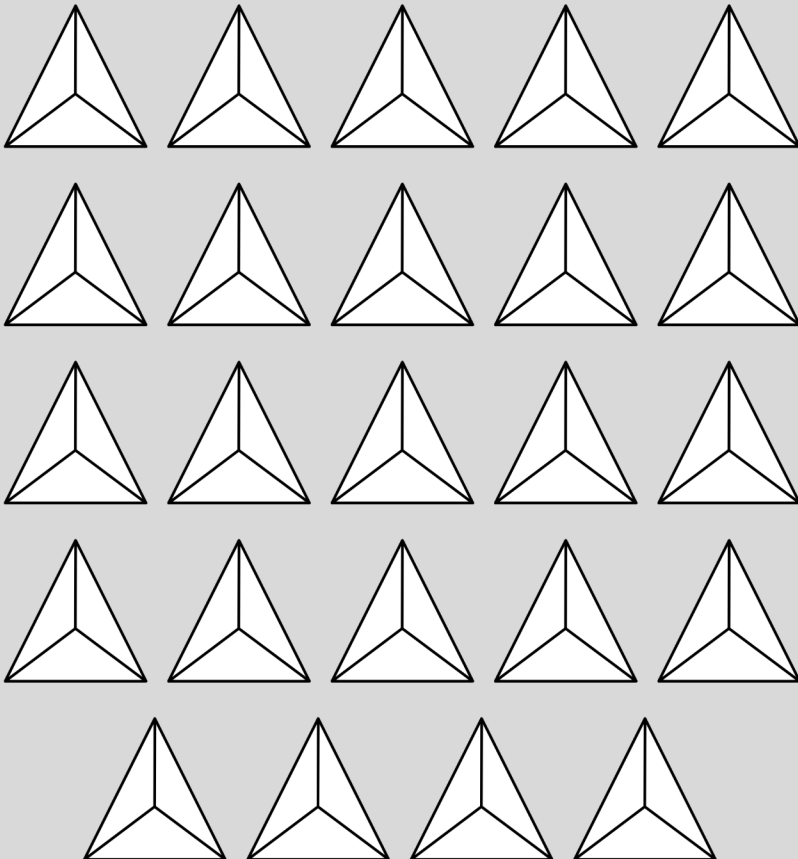
24 triângulos diferentes

Imagina que dispoñemos de 4 cores: branco, gris claro, gris escuro e negro. Utilizando estas tres cores hai exactamente 24 formas de pintar o triângulo que aparece nas seguintes figuras.

Poderás atopar esas 24 maneiras diferentes??

Nota: Consideramos que dous triângulos son iguais se ao xirar un dos dous convértese no outro

(Podes utilizar un lapis para conseguir as diferentes tonalidades)

XOVES

23

VENRES

24

SÁBADO

25

DOMINGO

26

maio/xuño

XOVES

30

VENRES

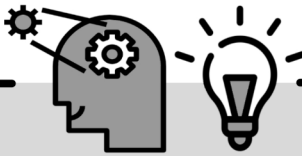
31

SÁBADO

1

DOMINGO

2

Dous triángulos diferentes?

Imaxina un par de triángulos.

O primeiro ten os tres lados de 5 cm., 5 cm. e 6 cm.
O segundo tamén ten dous lados de 5 cm. pero o terceiro lado mide 8 cm.

Con esta información, saberías dicir que triángulo ten maior área??

Números romanos

Utilizando os 7 números romanos (soamente unha vez cada un): I, V, X, L, C, D e M, pódense formar uns cantos números.

Saberías dicir cal é o número maior que se pode formar??

E cal é o menor??

XOVES

13

VENRES

14

SÁBADO

15

DOMINGO

16

XOVES

20

VENRES

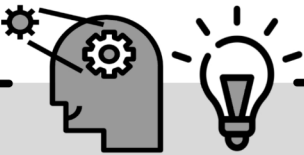
21

SÁBADO

22

DOMINGO

23

As frase oculta

"O sabio non di todo o que pensa, pero sempre pensa todo o que di."

Aristóteles

As tres bombillas

Debemos accionar un interruptor e deixalo acceso durante 5 minutos. A continuación apagaremos o interruptor e accionaremos outro. Inmediatamente subimos ao primeiro piso. A bombilla que estea quente pero apagada correspóndese co primeiro piso. A bombilla que estea quente e apagada correspóndese co segundo piso e a que non tocamos.

Un só dixito
101 - 10² = 1
2 - - - 63 = 1

9781

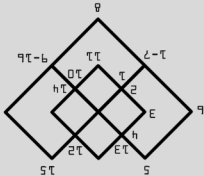
0 Maior de todos

APAIXONADA

Estrela de 10 puntas

Se ao número de ovellas lle restamos 1 debemos quedar un número divisible por 2, 3, 4, 5 e 6. Precisamos buscar un mínimo común múltiplo de números e 60, polo tanto, o número de ovellas ten que ser 60+1, 120+1, 180+1, 240+1, 300+1... Desta lista de números o primeiro que é divisible por 7 é 301 que é o número de ovellas do pastor.

Un pastor intelixente

Sitúa o lapis no vértice 1 e segue a numeración.

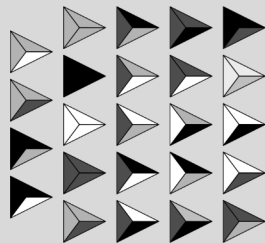
Un só trazo

Podense debuxar 20 cadrados de cinco tamaños diferentes.

Uns poucos cadrados

Dous triángulos diferentes?

Ainda que a primeira vista non o parezax, os dous triángulos teñen a mesma superficie (12 cm²).

24 triángulos diferentes

Uns poucos triángulos

Podese chegar a debuxar ata 76 triángulos.

Uns problema veciñal

CASA 1	CASA 2	CASA 3	CASA 4	CASA 5
Amarela	Azul	Vermella	Verde	Branca
Animal	Gatos	Cabalos	Camaras	Toros
Relixión	Wicca	Trópicos	Cine	Comedia
Nacionalidade	Holandes	Dinés	Ingles	Alemán
Bebida	Angre	Té	Leite	Café

A palabra intermedia

BARRA, FOLLA, MANDO, ÓRGANO, PICO,
BANCO, CURA, SEREA e PLANTA.

ESTA FRASE TEN VINTE E OITO LETRAS

Frase autoreferente

o número maior é MCLXVI e o menor é MCDLXIV

Números romanos

